

KOMITET NAUK GEOLOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

PODWALE 75, 50-449 WROCŁAW

tel.: 71-3376345, fax: 71-3376342, e-mail: pansudet@pwr.wroc.pl

Prof. dr hab. Janusz Janeczek, przew. Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN

Prof. dr hab. Leszek Marks, przew. Komitetu Badań Czwartorzędu PAN

Prof. dr hab. Adam Gasiński, prezes Polskiego Towarzystwa Geologicznego

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz, przew. Komitetu Nauk Geologicznych PAN

6 maja 2010

Pan
Minister Henryk Jacek Jeziński
Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Środowiska

Wniosek do rządowego projektu ustawy Prawo geologiczne i górnicze

Działając w imieniu Komitetu Nauk Geologicznych PAN, Komitetu Badań Czwartorzędu PAN, Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN oraz Polskiego Towarzystwa Geologicznego wnoszę o wprowadzenie do rządowego projektu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* w dziale V „Prace Geologiczne”, w rozdziale 1, po obecnym artykule 87, następujących dodatkowych zapisów:

Art. 88.

Badania naukowe geologiczne, które nie wymagają stosowania robót geologicznych, nie muszą być wykonywane na podstawie projektu robót geologicznych.

Art. 89.

1. Właściciele lub posiadacze wszelkich naturalnych lub sztucznych, stale lub czasowo istniejących odsłoneń skalnych mają obowiązek udostępniać je do prowadzenia badań, o których mowa w art. 87.
2. Minister właściwy do spraw środowiska określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady udostępniania tego rodzaju obiektów.

Uzasadnienie

Obecnie nowelizowana wersja ustawy nie zawiera przepisów prawnych, które nakładałyby na właścicieli naturalnych lub sztucznych odsłoneń skalnych, istniejących stale lub czasowo (np. różnego rodzaju wykopy), ustawowy obowiązek udostępnienia ich dla prowadzenia naukowych badań geologicznych. Wniosek o takie właśnie uregulowanie tej sprawy przesłany został w dniu 2.03.2010 do Przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu RP, pośle Marka Kuchcińskiego, do posła Jana Rzymelki – Przewodniczącego Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* oraz do pozostałych członków tej Podkomisji. Z treści aktualnego druku sejmowego nr 1696 wynika, że wniosek ten nie został w żaden sposób

uwzględniony, mimo werbalnie wyrażanego przekonania posła Rzymelki o słuszności i zasadności postulatu środowiska. Nieuwzględnienie wniosku w dotychczasowych pracach Sejmu RP całe naukowe środowisko geologiczne Polski odbiera jako istotną wadę obecnej wersji rządowego projektu. Liczymy na to, że projekt rządowy może być jeszcze skorygowany przez Ministerstwo.

W wyniku zmian stosunków własnościowych i regulacji prawnych w ciągu ostatnich 20. lat powstał problem dostępności do wyrobisk powierzchniowych oraz wykopów (np. pod budowę budynków, zakładów przemysłowych, dróg i autostrad) w celu prowadzenia naukowych badań geologicznych. Dostęp ten zależy obecnie wyłącznie od zgody właściciela, który często odmawia prawa do wykonania badań naukowych w należącym do niego obiekcie. Ta kuriozalna sytuacja sprawia, że wiele wykonanych ostatnio wyrobisk i wykopów pozostaje niezbadanych geologicznie, co jest **oczywistą stratą dla nauki i dziedzictwa przyrodniczego**.

Obniża to stopień rozpoznania budowy geologicznej kraju, a w dalszej perspektywie może mieć także negatywne konsekwencje ekonomiczne. Z różnych giełd minerałów wiadomo, że wiele unikatowych okazów (paleontologicznych lub mineralogicznych), które powinny znajdować się w muzeach i stanowić dobro ogólne dostaje się w niepowołane ręce lub ulega zniszczeniu. Brak odpowiednich rozwiązań prawnych w powyższym zakresie negatywnie kontrastuje z przyjętymi w Polsce ustawowymi uregulowaniami możliwości prowadzenia badań archeologicznych.

Problem ten dotyczy inwestycji drogowych i innego rodzaju budów łączących się z wykonywaniem prac ziemnych jak i obszarów parków narodowych i rezerwatów, które także powinny być zobowiązane do udostępniania obszarów chronionych do badań geologicznych, pod warunkiem nienaruszania w istotny sposób dobra chronionych obiektów. Uważamy, że przedstawiony powyżej problem pilnie wymaga wprowadzenia odpowiednich uregulowań prawnych także w Polsce i doskonałą okazją po temu stwarza trwająca właśnie nowelizacja ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*.

Za wnioskodawców

Prof. dr Andrzej Żelaźniewicz

Przewodniczący

Komitetu Nauk Geologicznych PAN